

Om heltid i kommunene

214 100 deltidsansatte i kommunene

Høy andel deltidsansatte er en av de største utfordringene norske kommuner har som arbeidsgivere. Nær seks av ti rådmenn oppgir at en høy andel deltidsansatte er en utfordring. Å få flere til å jobbe heltid vil gi kommunene bedre tjenester og et bedre arbeidsmiljø, og et styrket omdømme som arbeidsgiver.

Andelen heltidsansatte har de siste ti årene økt for samtlige kommunale tjenestedområder. Utviklingen går imidlertid sakte. I dag jobber halvparten av de vel 429 100 ansatte i kommunal sektor deltid. Særlig har helse- og omsorgstjenestene mange som jobber deltid, med nesten to av tre medarbeidere deltidstilsatt.

Store regionale forskjeller – Oslo og Finnmark best i klassen

De regionale forskjellene er store når det gjelder andel heltidsansatte i kommunene. Oslo (67 prosent) og Finnmarks-kommunene (65 prosent) har størst andeler heltidsansatte. Nederst på listen finner vi Nord-Trøndelag (43 prosent) og Oppland (44 prosent).

Store kommuner har en større andel ansatte i hele stillinger enn hva mellomstore og små kommuner har. Heltidsandelen for store kommuner er 52 prosent, sammenliknet med 46 prosent for mellomstore kommuner og 43 prosent for små kommuner.

Andel heltidsansatte og stillingsstørrelse, etter forvaltningsnivå og kommunistørrelse.

	Andel heltidsansatte	Gjennomsnittlig stillingsstørrelse
Alle fylkeskommuner	71 %	89 %
Alle kommuner	50 %	79 %
Små kommuner	43 %	75 %
Mellomstore kommuner	46 %	77 %
Store kommuner	52 %	79 %

Andel heltidsansatte, fylkesvis inndeling av kommuner.

	Totalt	Helse og omsorg	Turnus-ansatte, helse og omsorg
Oslo	67 %	53 %	36 %
Finnmark	65 %	49 %	37 %
Troms	57 %	43 %	32 %
Akershus	55 %	39 %	26 %
Sør-Trøndelag	54 %	37 %	24 %
Nordland	54 %	38 %	26 %
Hordaland	52 %	36 %	25 %
Østfold	50 %	32 %	20 %
Buskerud	50 %	33 %	21 %
Rogaland	50 %	32 %	21 %
Vestfold	49 %	32 %	19 %
Møre og Romsdal	48 %	32 %	23 %
Telemark	47 %	30 %	19 %
Aust-Agder	47 %	28 %	17 %
Vest-Agder	47 %	29 %	20 %
Sogn og Fjordane	47 %	32 %	24 %
Hedmark	46 %	31 %	20 %
Oppland	44 %	29 %	17 %
Nord-Trøndelag	43 %	24 %	15 %

Heltid kan utløse 32 700 flere årsverk innen helse- og omsorgstjenester

Deltidsansatte i helse- og omsorgstjenestene har i snitt en stillingsstørrelse på 57 prosent, og representerer med dette et stort arbeidskraftpotensial. Dersom alle deltidsansatte i alderen 30–60 år fra denne sektoren hadde jobbet heltid, ville det utgjort om lag 32 700 flere årsverk. Ser vi på de deltidsansatte i turnusstillinger alene, utgjør de et arbeidskraftpotensial på ca. 26 000 årsverk.

Flere veier til målet

Å bygge heltidskultur innebærer at det må tenkes nytt rundt hvordan tjenestene og arbeidstiden organiseres. Kommunene opplever at dagens turnussystem og organisering ikke er egnet til å bygge heltidskultur. Det handler blant annet om vurdering av bemanningsbehov i ukedager og helg, og at bemanningskabalene ikke går opp med bare hele stillinger. I dag jobber kun 23 prosent av de turnusansatte innen helse- omsorgstjenestene heltid.

Heltidskultur kan etableres på mange måter. Fellestrekket for løsningene er imidlertid at de må finnes lokalt. Det å i langt større grad utlyse hele stillinger, planlegge turnus for et helt år om gangen, opprette bemanningsenheter som dekker behov på tvers i organisasjonen, organisere lengre vakter og øke antall helgetimer på alle ansatte er tiltak som kan trekke utviklingen i rett retning.

For å illustrere potensialet i ett av tiltakene, kan vi se på de deltidsansatte som jobber turnus og er mellom 30 og 60 år. Blant disse finnes det samlet sett 68 407 aktuelle kandidater som i teorien kan jobbe én ekstra helg i året. Én helg er her definert som 16 timer per år. Dersom alle disse kandidatene hadde jobbet 16 ekstra helgetimer i året, ville det gitt 1 094 512 flere helgetimer til sektoren – noe som utgjør 593 årsverk.